

vt visum est disp. superiori, cum ostensum est, ens non includi in eum, & essentialiter in suis attributis, & vltimis differentijs.

Ad secundam.

Ad secundam. Respondet Scotista conformiter ad superiorem responsionem, quod ens non dicitur formaliter de suis attributis: & cum inferatur: ergo erunt formaliter nihil, hoc negat, quia inter ens quidditatum & nihil, ponit aliquid medium, videlicet, ens qualitatum. Imo Scotista faciet instantiam contra Thomistam: per te vnum quod est primum attributum entis, non est quid reale, sed quid negatiuum, ergo ens non dicitur de eo, ergo erit nihil, quod non admittit Thomista: sed dicit esse ens negatiuum: dabitur ergo etiam ex eius doctrina aliquid medium inter ens reale & nihil, scilicet ens negatiuum aut priuatiuum. Et sic quoque dicit Scotista quod inter ens, & nihil formaliter datur quid positium, & ens reale qualitatum, quod dici poterit ens reale diminutum.

Ad tertiam.

Ad tertiam. Respondebis, nomine tenus indiuisiorem præ se ferre negationem: at verè significat naturam positium, non enim est aliud quam non posse diuidi, seu habere vnionem, quod non indicat res ipsa aliquid negatiuum, quod sic ostenditur euidentissimè in composito physico, quod est verè vnum, & proinde indiuisum, cuius indiuisio est formaliter vnio, ergo indiuisio est quid positium, & per consequens vnitas est quid positium: antecedens probatur. Indiuisio duarum partium est ratio, per quam illæ non sunt diuisæ: sed vnio est ratio per quam partes non sunt diuisæ; ergo vnio est indiuisio partium: Minor probatur, quia vnio est ratio, per quam partes sunt vnite, ergo est ratio, per quam partes sunt indiuisæ, quia idem est duas partes esse vnitas, & non esse diuisas; vnio autè illa non est diuisio vt patet, ergo & indiuisio erit aliquid reale & positium.

Ad quartam.

Ad quartam. Responde illam argumentationem esse vitiosam, peccat enim fallaciâ figuræ dictionis, quia mutatur quo in quid, dum enim dicitur, quero de illo addito per quid est vnum? Respondendum est quod non sit id, quod est vnum, sed id, quo res est vna & est similis casus huic, si quis diceret, homo est albus vel se ipso vel albedine, si albedine; quero quoniam albedo sit alba? vana autem esset huiusmodi inquisitio.

Sic cum dicitur, quero de illo vno per quid sit vnum? Respondetur non esse vnum, sed esse id per quod res est vna: & licet hanc responsionem non admittat Jauellus 4. Metaph. 93. subtilis tamen est, & recipienda.

Instantia.

Quod si fiat instantia: Illud reale positium, quo res est vna, est ens, vel non? si non; ergo nihil, ergo nihil erit quid positium: si ens; ergo vnum, ergo per aliquid aliud debet esse vnum, & sic in infinitum procedetur. Respondeo tamen, stando in doctrina Scoti, illud quo res est vna, esse quid reale positium, non tamen esse ens quidditatum, sed qualitatum, & diminutè, & vt quo: quare non postulabit aliquid aliud, quo sit vnum: nam in ijs quæ se habent vt quo standum est: nec debet vltius procedi.

Responsio.

Ad quintam. Responde ens posse concipi sine vnitate & pluralitate, dum cõcipimus ipsum ens nec in numero plurali, nec in singulari, vt significatur verbo infinito esse at quando Ens ab his nominibus aut verbis significatur, non potest eon-

cipi, nisi aut sub vnitate, aut sub multitudine, non ideò est quod ratio vnitatis sit negatio, nam licet ita esset, posset tamen sine negatione concipi: sed quia nomina per numerum pluralem, vel singularem disposita sunt, vt significant ens vel tanquã vnum, vel tanquam multa, vnde ad argumentum clarè respondetur, dicendo; quod remota per intellectum omni ratione positiua ipsi superadditã enti, ens remanet nec vnum, nec multa: quare negatur consequentia. Imò retorqueri posset argumentum contra ipsos Thomistas: nam quacunq; separata ratione negatiua ab ente, adhuc ens esset vnũ, etiam secundum ipsos.

Ad sextam.

Ad sextam. Dic vnum addere supra ens quidditatum, ens qualitatum, quod sufficit vt dicitur non addere nihil.

Ad septimam.

Ad septimam. Concede antecedens de ijs, quæ non sunt subordinata inter sese quoad existentiam, ens autem & vnum subordinantur inter sese, cum ens sit subiectum & vnum sit eius passio: passio autem subordinatur suo subiecto.

Ad octauam.

Ad octauam. Nega minorem: & ad eius probationem dic passiones entis esse extra rationem entis quidditatiui, non tamen extra rationem entis qualitatiui; quid autem sit ens quidditatum, & ens qualitatum, sufficienter explicatum est disput. superiori.

CLYPEVS QVARTVS.

Respondetur Scotisti.

Ad primam rationem Scotistarum respondeatur negando maiorem, sufficit enim vt aliqua habeant diuersa contraria quod sit distinctio rationis ratiocinatæ inter illa, vt patet de albedine & similitudine, albedo namq; & similitudo non distinguuntur ex natura rei, attamen eorum opposita distinguuntur etiam realiter, scilicet nigredo & similitudo.

Vnum s. Respondetur rationibus positis pro dist. attrib. Ad primam.

Ad secundam. Dices potentias specificari per obiecta; non tamen ab illis habere suam distinctionem inter se: vnde intellectus & voluntas non ex eo distinguuntur inter se quod sint penes diuersa obiecta, licet ab ipsis specificentur: aliud est enim specificari, aliud distingui: res enim aliqua vnica realiter existens potest esse obiectum duarum potentiarum distinctarum realiter, modò illa res habeat diuersas concepititates, seu modò habeat fundamentum, vt concipiatur diuersis modis.

Ad secundam.

Ad tertiam. Longam profert Masius lib 2. Metaph. ex Soncinatè solutionem, quæ ibi videri poterit: Interim breuius & facilius sic respondebis, quod distinctio rationis ratiocinatæ latitudinem obtineat, id est dantur diuersæ: sicut & dantur plures diuersæ distinctiones rei; quædam enim magis, alia verò minus intra eius ambitum distinguuntur: & ita licet transcendentia, tam in Deo, quam in creaturis distinguuntur tantum ratione ratiocinatæ, distinguuntur tamen minus in Deo, quam in Creaturis. Aut dici posset quod fundamentum distinctionis illorum transcendentium in Deo, non sit in ipso Deo, sed in creaturis; eleuatur tamen & attribuitur Deo; quia enim videmus ens & verum in creaturis habere fundamentum distinctionis, proinde etiam quia ens & verum in Deo reperiuntur, idcirco dicimus sic in Deo illa distingui, seu in Deo esse fundamentum sic illa concipiendi distincta: in ipis

Ad tertiam.